

ÚVOD

Vážení a milí krajané,

Vítejte u dalšího vydání Krajanských listů. V březnovém čísle se můžete těšit jako vždy na nejnovější a nejzajímavější Zprávy, Zajímavou ČR a s ní na Mladou Boleslav, v Českých osobnostech na Františka a Josefa Gerstnerovi, Češtinu, Recepty a Humor.

Rubrika Humor je dnes rozšířena o dva příspěvky, které se nám sešly v redakci. Jsou to vtipy od pana Jardy z Pretorie a pana Martina Slavíka. Oběma našim pravidelným dopisovatelům mnohokrát děkujeme.

Novinkou je pozvánka na účast v literární soutěži, kterou vypsala novorossijská krajanská organizace Mateřídouška a která je otevřena krajanům ve všech koutech světa. Máte-li tedy “básnické střevo”, momentální inspiraci nebo jen tak chuť “dát něco na papír”, neváhejte a přihlaste se. Čas máte do konce března.

Přejeme příjemné počteníčko

Vaše redakce

Z OBSAHU

ÚVOD	1
Inzeráty / Žádosti / Oznámení.....	2
VÝBĚR ZPRÁV.....	3
ČESKÉ OSOBNOSTI	5
První železnice na evropském kontinentě.....	5
ZAJÍMAVÁ ČESKÁ REPUBLIKA.....	6
Čeština	8
ZÁBAVA	8
RECEPTY	8
HUMOR	9
SPRÁVNÁ ŘEŠENÍ.....	10

Inzeráty / Žádosti / Oznámení

Literární soutěž

Novorossijská městská spolková organizace Kulturně osvětový český klub Mateřídouška vyhláší 2. ročník literární soutěže, tentokrát pod názvem

„Krásná je naše dolinka...“

Dovolujeme si Vás znovu pozvat k účasti na soutěži, kterou pořádá náš český klub ve spolupráci s Českým centrem v Moskvě, Domem zahraničních služeb, Českým PEN klubem a Ústavem filologie a historie RGGU v Moskvě.

Zadáním soutěže je napsat v českém jazyce **krátkou povídku** (max. 5 stran) nebo básně na výše uvedené, popř. blízké téma.

V práci se hodnotí zejména literární úroveň a originalita. Téma soutěže je jen orientační. Název povídky či básně i její žánr si autor určuje sám. Srozumitelnost českého jazyka je samozřejmostí.

PODMÍNKY SOUTĚŽE:

Soutěž je určena pro české krajany i ostatní zájemce o český jazyk a kulturu z Ruské federace, Ukrajiny a také jiných zemí, ne však z ČR.

Soutěž probíhá v následujících kategoriích:

Dětské kategorie:

A: Děti do 12 let

B: Mládež do 16 let

Kategorie dospělých:

Z: Začátečníci: Ti, kdo studují jazyk dva roky a méně

P: Pokročilí: Ti, kdo studují český jazyk déle než dva roky a ti, kdo český jazyk znají a aktivně ho používají – rodilí mluvčí, bilingvní atd. **VP: Více pokročilí:** Studenti vysokých škol a vyšších odborných škol 1. až 3. ročníku bakalářského či magisterského programu se zaměřením na český jazyk.

Své práce můžete odevzdat nejpozději **do konce března 2013 v elektronické podobě na email:** irinatreiakova1@inbox.ru.

Práce budou posuzovány komisí složenou ze zástupců partnerských institucí, které se na organizaci soutěže podílejí. Výsledky soutěže budou vyhlášeny během Dnů české kultury v Novorossijsku v květnu 2013.

Účastník soutěže přiloží k práci, **kteřá se nepodepisuje**, stranu s uvedením těchto osobních údajů:

2. ročník literární soutěže na téma: **„Krásná je naše dolinka...“**

Příjmení, jméno

Občanství

Datum narození

Mateřský jazyk účastníka

Jakou organizaci reprezentuje, včetně adresy (krajanská či jiná organizace, škola apod.):

Napište, kde jste se naučil(a) český jazyk, jak dlouho jej znáte a používáte:

Prosíme o preposlání a šíření této informace mezi všechny, kdo by se mohli zúčastnit soutěže.

Podrobnější informace na tel. čísle +79180322169 +79181822521 nebo na emailu irinatreiakova1@inbox.ru

Letní škola slovanských studií

Nabídka se aktuálně týká již pouze studentů - samoplátců.

Bližší informace naleznete v přílohách - Letní škola slovanských studií – informace

- Letní škola slovanských studií – formulář

Výuka češtiny a angličtiny od začátečníků až po velmi pokročilé, od dětí až po důchodce. Individuální přístup.

Kontakt: Radka Hejmalová-Millar, mobilní telefon 0824681401, e-mail RadkaHej@gmail.com

Kvalifikovaná soudní překladatelka nabízí vypracování překladů z češtiny do angličtiny a z angličtiny do češtiny (případně z a do ruštiny a němčiny). Kontakt: Radka Hejmalová-Millar, mobilní telefon 0824681401, e-mail RadkaHej@gmail.com

Naučte se šít jako profesionálky a oblékejte se podle svých představ.
HODINY ŠITÍ pro začátečníky i pokročilé
Individuální přístup a zdokonalení vašich dovedností jsou u nás zaručeny.

Specializujeme se také na **DESIGN A ZAKÁZKOVÉ ŠITÍ** svatebních šatů; večerních, business a vycházkových oděvů.

Najdete nás v Centurion.

VOLEJTE 0834484795 – Petra

Villa Klara B&B nabízí ubytování v luxusně vybavených pokojích v srdci Johannesburgu v Northcliffu. Guesthouse je vhodně situován velmi blízko nákupního střediska Cresta.

Ideální pro byznysovou klientelu díky své poloze. (CBD 15minut, Sandton 20minut, N1 7 minut, nemocnice 10 minut)

Pokoje mají WiFi spojení.

Pro více informací navštivte naši webovou stránku www.villaklara.co.za

Rezervace: klara@villaklara.co.za či 011 478 2513. Denně od: 08:00 do 17:00.

At Villa Klara, the customer always comes first.

VÝBĚR ZPRÁV

Dne 8. března 2013 složil Miloš Zeman slib prezidenta republiky na společné schůzi obou komor Parlamentu ČR ve Vladislavském sále Pražského hradu. Miloš Zeman byl zvolen ve druhém kole historicky první přímé volby prezidenta České republiky ziskem 54,8 % hlasů. Po Václavu Havlovi a Václavu Klausovi je v pořadí třetím prezidentem samostatné České republiky.

Nezaměstnanost je v Česku rekordní

Míra nezaměstnanosti v Česku překonala podle staré metodiky desetiprocentní hranici, čímž vystoupala na nejvyšší hodnotu od roku 1993, tedy od vzniku samostatné České republiky.

Podle nové metodiky ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) nezaměstnanost v Česku za leden vystoupala na osm procent, což je v porovnání s loňským prosincem nárůst o 0,6 procentního bodu. Úřady práce evidovaly ke konci celkem 33 794 volných pracovních míst.

Na jedno volné místo tak nyní připadá průměrně 17,3 uchazeče. Regionálně je ovšem situace podstatně horší, například v okrese Jeseník čeká na jedno místo 123 lidí bez práce.

Meziměsíčně přibylo téměř 40 500 nezaměstnaných, celkový počet tak dosáhl 585 809. Nepříznivou situaci podtrhuje fakt, že dále ubylo pracovních míst, jejich počet klesá už od loňského srpna.

Nový ukazatel tak porovnává počet uchazečů o zaměstnání ve věku od 15 do 64 let ke všem obyvatelům v tomto věku.

NEZAMĚŠTNANOST V ČESKU

míra registrované nezaměstnanosti v procentech

Mezi hlavní důvody, proč se nezaměstnanost nelepší, je podle analytika Tomáše Volfa ze společnosti Citfin neutěšená ekonomická situace Česka i jeho obchodních partnerů „Vysoká závislost našich exportérů a importérů na skomírajících trzích nedává důvod se domnívat, že se situace v dohledné době výrazně zlepší,“ je přesvědčen Volf. Částečným řešením je podle něj orientace firem na exotičtější trhy, jejichž ekonomika roste.

Dalším důvodem jsou sezónní vlivy. Je také pravděpodobné, že některé z pracovních úvazků na dobu určitou nebyly ke konci roku prodlouženy.

Nejvyšší podíl nezaměstnaných úřady práce zaznamenaly ke konci ledna v okresech Bruntál (14 procent), Most (13,4 procenta) a Jeseník (13,3 procenta). Nejnižší naopak v okresech Praha-východ (3,3 procenta), Praha-západ (3,7 procenta) a Praha (4,4 procenta).

Český vývoz loni poprvé v historii překonal tři biliony korun

Čeští exportéři si loni připsali nový rekord, když vývoz tuzemských firem v roce 2012 poprvé v historii překonal hranici tři bilionů korun. Na výsledku se ve výraznější míře podílely i vývozy do zemí mimo Evropskou unii.

Vyplyvá to z údajů Českého statistického úřadu (ČSÚ) a ministerstva průmyslu a obchodu (MPO). Výsledky prosincového zahraničního obchodu podle některých analytiků mohou ukazovat na začínající oživování ekonomiky.

Podle ministerstva průmyslu a obchodu byla uspokojivá i struktura českého vývozu, ve kterém převládají stroje, dopravní prostředky a další finální výrobky. Výhled na letošní rok je zatím podle MPO ovšem značně rozporuplný. Na jedné straně stojí všechny problémy spojené s vývojem v eurozóně a s podstatně sníženou poptávkou, která ovlivňuje klíčové položky českého vývozu, zejména automobilový trh. "Na straně druhé však přicházejí pozitivní signály naznačující ekonomické oživení v Německu, ve Spojených státech a v Číně, tedy v dalších důležitých centrech pro vývoj globální ekonomiky," uvedl náměstek ministra průmyslu Milan Hovorka.

Možné zlepšování vývoje tuzemské ekonomiky naznačuje také prudký meziměsíční růst dovozu v prosinci. "Ukazuje to na možné oživení ekonomiky, jakkoliv to zhoršuje obchodní bilanci. Je to další náznak spolu se zlepšením indexu PMI v průmyslu, že by ekonomické oživení již mohlo být 'za rohem'," uvedl analytik Václav Franče z Raiffeisenbank. V prosinci dovoz vzrostl meziměsíčně o 6,5 procenta a vývoz o 2,5 procenta.

Miloš Forman získal od amerických režisérů cenu za celoživotní dílo

Režisér Miloš Forman získal v Los Angeles cenu za celoživotní dílo, což je nejvyšší ocenění, jaké uděluje Sdružení amerických režisérů (DGA). Předseda sdružení Taylor Hackford připomněl například filmy Přelet nad kukačím hnízdem a Amadeus. Formana označil za jednoho z největších filmařů naší doby.

Forman za svou kariéru získal například i tři Zlaté glóby a cenu BAFTA za nejlepší režii. Byl také několikrát oceněn za celoživotní dílo, mimo jiné Českým lvem (v roce 1998) nebo na Mezinárodním filmovém festivalu v Palm Springs a San Francisku. Francie mu v roce 2004 udělila titul důstojník Řádu umění a literatury.

Cenu DGA za celoživotní dílo dostalo za téměř 80leté působení tohoto sdružení zatím jen 33 režisérů. Posledním oceněným byl v roce 2010 Norman Jewison. Cenu dostali například Cecil B. DeMille (1953), Frank Capra (1959), Alfred Hitchcock (1968), Orson Welles (1984), Billy Wilder (1985), Akira Kurosawa (1992), Stanley Kubrick (1997), Francis Ford Coppola (1998), Steven Spielberg (2000), Martin Scorsese (2003) a Clint Eastwood (2006).

Forman, který se narodil 18. února 1932 v Čáslavi a od roku 1977 má americké občanství, se proslavil už před odchodem do Spojených států. V 60. letech natočil v tehdejším Československu filmy jako Lásky jedné plavovlásky nebo Hoří, má panenko.

V pražské zoo se narodil orangutan, první po 42 letech

V pražské zoo se 3.2. dopoledne narodilo mládě jednoho z nejhroženějších lidoopů planety, orangutana sumaterského. V pražské zoo se orangutan narodil naposledy před 42 lety. V přírodě už podle mluvčího zoologické zahrady Michala Šťastného žije jen zhruba 7300 orangutanů sumaterských a jejich stavy stále klesají.

Čtyřadvacetiletá samice Mawar porodila přímo v zadní části pavilonu Indonéská džungle, kde si pod kamennými oblouky vytvořila hnízdo z dřevité vlny. "Chovatelé Davidu Valovi přinesla hned v neděli mládě ukázat. Měl tak možnost je zběžně zkontrolovat i pozorovat uchopovací reflex mláďete. Malý orangutan už také pije. Zatím se však nepodařilo zjistit jeho pohlaví," sdělil kurátor primátů pražské zoo Vít Lukáš. Aby mělo mládě klid, bude pavilon nějaký čas pro veřejnost uzavřen.

"Mawar porodila své třetí mládě, které je podle prvních pozorování zdravé. Malý orangutan je jedním z nejvýznamnějších přírůstků posledních let," uvedl ředitel zoo Miroslav Bobek. Mawařin předcházející syn Gempa také žije v pražské zoo, kam s matkou dorazil na podzim 2011. Otcem nově narozeného mláďete je čtrnáctiletý Padang.

Chov v zoologických zahradách je pro přežití orangutanů sumaterských klíčový, protože ve volné přírodě jejich stavy podle zoo rychle klesají.

Zoo Praha chová orangutany sumaterské od roku 1961 a v roce 1971 se tam narodilo vůbec první mládě v historii chovu v Praze i tehdejším Československu. Sameček dostal jméno Kama a dodnes žije v pražské zoo. "Vzhledem ke složité povaze je však stranou ostatních orangutanů," doplnil mluvčí zoo.

V letech 2000 a 2001 se Kamovi a jeho tehdejší partnerce Upitě narodili dva synové Filip a Pagy. Ani jeden ale nepřišel na svět v Zoo Praha. Kvůli výstavbě pavilonu Indonéská džungle tehdy orangutani pobývali v jiných českých zoo.

Pražská zoo se dočkala: Narodilo se první slůně v její historii

Jestli to takhle půjde dál, pražskou zoo letos čeká opravdu úspěšný rok! Na mládě orangutana tu čekali chovatelé 42

let a dočkali se! Na slůně dokonce 80 let – tedy od doby jejího vzniku!

„První slůně narozené za více než osmdesátiletou historií Zoo Praha je na světě.

Slůně přivedla na svět slonice Douanita (domácky Donna), která se do Prahy z Rotterdamu přistěhovala teprve v květnu loňského roku. Jak zjistili chovatelé, dorazila už březí, a společnost ji dělala čtyřletá Tonya. Slonice bývají březí 22 až 24 měsíců.

Pražská zoo má přitom za sebou opravdu co se týče přírůstků nejuspěšnější rok ve své historii... „Jen v loňském roce přišlo v Zoo Praha na svět 1557 mláďat 211 druhů zvířat. Mezi ta nejvýraznější patří gorila, čtyři žirafy nebo varani komodští.

Zpracovala: Mirka Schullerová

ČESKÉ OSOBNOSTI

První železnice na evropském kontinentě

Za realizací tohoto prvenství stojí jméno **Gerstner**. A to hned dva Gerstnerové – otec **František Josef Gerstner** a jeho syn **František Antonín Gerstner**.

Frantisek Josef Gerstner se narodil 22. února 1756 v Chomutově v rodině řemeslníka – řemenáře. Vystudoval jezuitské gymnázium ve svém rodišti a poté v Praze na univerzitě matematiku a astronomii. Krátce navštěvoval i přednášky z techniky a roku 1781 odešel do Vídně studovat medicínu, čehož brzy zanechal a vrátil se ke své oblíbené astronomii a působil na hvězdárně ve Vídni. V roce 1784 byl po tříleté praxi jmenován asistentem na hvězdárně v Praze. V roce 1785 publikoval Gerstner vědeckou práci, ve které zpřesnil a opravil zeměpisnou délku řady významných evropských měst. V této době také podniká mj. výpravy do Krkonoš, kde měří nadmořské výšky a zeměpisné souřadnice a poprvé tak přesně zmapuje tyto údaje o našich nejvyšších horách. V těchto pracích rovněž vysvětlil fyzikální vztahy mezi tlakem, teplotou a hustotou vzduchu a popsal svůj vynález – aerostatické váhy, který dopomohl právě k těmto přesným měřením nadmořské výšky.

Vynález aerostatických vah později od Gerstnera převzal švýcarský badatel Saussure známý pro své studium Alp. V akademickém roce 1788-1789 byl Gerstner pověřen suplováním vyšší matematiky na univerzitě a v roce 1789 byl

jmenován řádným profesorem. Svě přednášky pojímal prakticky, a tak se neomezoval jen na matematiku a astronomii, ale přednášel rovněž mechaniku a hydrauliku. Konal přednášky i pro posluchače bez předběžného vzdělání a tak za 20 let

jich jeho přednáškami prošlo kolem 2000, což bylo na tehdejší dobu úctyhodný počet. Jako odborník, který uměl spojit teorii s praxí, prosazoval výuku moderních technologií a zasazoval se o reorganizaci technického školství v

Rakousku-Uhersku. V roce 1798 Gerstner vyjádřil představu vysoké technické školy s důrazem na exaktní vědy. Vláda nakonec nepodpořila návrh na zřízení celoříšské polytechniky ve Vídni a tak byl přijat návrh českých stavů na zřízení polytechnického ústavu. Dekretem císaře Františka II. se stal František Josef Gerstner dne 14. března 1803 ředitelem této školy. Ta nesla název Královské české stavovské technické učiliště a je předchůdcem dnešního ČVUT, které je tak díky Gerstnerově aktivitě jednou z nejstarších technických vysokých škol na světě. Na polytechnice zaměstnal jako mechanika Josefa Božka, pozdějšího známého českého vynálezce. V letech 1806-1807 zkonstruoval první parní stroj v Čechách, který podle jeho návrhu vyrobily železárny v Hořovicích. Stroj ale fungoval špatně, a tak se nikdy nedostal do praxe a sloužil pouze jako názorná učební pomůcka. Od té doby Gerstner poněkud zatrpknul vůči parní technologii. Železárna v Hořovicích ovšem uplatnila v praxi jiná jeho vylepšení železářských strojů, která byla úspěšná a rozšířila se po světě. Gerstner byl dlouho ředitelem vodních staveb v Čechách a po vlastním přezkoumání a odmítnutí plánu vodního průplavu, který měl spojit Vltavu a Dunaj, navrhl koněspřežnou železnici mezi Českými Budějovicemi a Lincem. Tu pak podle jeho plánu a dozoru stavěl jeho syn František Antonín Gerstner. Za mimořádné zásluhy na poli vědy udělil v roce 1808 císař František II. Františku Josefu Gerstnerovi

Leopoldův řád a o dva roky později jej dědičně povýšil do šlechtického stavu. Začátkem 30. let onemocněl, slábl mu zrak a ve své odborné činnosti byl stále více zastupován svým synem. V roce 1830 mu předal své přednášky z mechaniky a hydrauliky. Zemřel u své dcery 25. června 1832 v Mladějově u Jičína, kde uspořádal své rozsáhlé dílo.

František Antonín Gerstner se narodil 11. května 1795 v Praze. Po vystudování pražské polytechniky a univerzity se stal profesorem geometrie na univerzitě ve Vídni. Již od mládí se pod vedením svého otce podílel na projektování koněspřežné dráhy z Českých Budějovic do Lince. Později bylo jeho snem se k realizaci tohoto odkládaného projektu vrátit. Důkladně se na to připravoval, mimo jiné i studiem železnic v Anglii. Nakonec se mu přání splnilo, v té době se však už František Antonín

Gerstner dokonale seznámil s parním provozem a s původně projektovanou koňkou se nechtěl smířit. Po nesčetných sporech s investory stavby ji nakonec zanechal nedokončenou (viz. níže) a odjel projektovat a stavět železnice do Ruska. Potíže s ruskou byrokracií byly ovšem nemenší než v Rakousku, a tak se mu nakonec ze všech smělých plánů podařilo realizovat jen dráhu z Petrohradu do Carského Sela. Byla to ovšem první ruská železnice a právě tam Gerstner v praxi vychoval celou generaci mladých odborníků, absolventů pražské polytechniky. Vždyť z 13 inženýrů činných na této stavbě bylo 12 Čechů. Aby nasbíral nové zkušenosti prošel Gerstner všechny evropské železnice v Belgii, Německu a hlavně v Anglii, která je kolébkou železniční dopravy a setkal se tu mj. také se Stephensonem (otec parní železnice). První zkušenosti získal u Gerstnera i Jan Perner, pozdější známý český železniční stavitel. Po dokončení ruské dráhy roku 1832 cestoval Evropou, dále studoval železnice a chystal velkorysý projekt železniční sítě v Rakousku-Uhersku. Roku 1838 se vydal do Ameriky sbírat další zkušenosti, avšak nešťastně tam zahynul 12. dubna 1840 ve Filadelfii při pouliční nehodě.

Na paměť obou Gerstnerů, otce a syna byla pojmenována jménem Gerstner planetka objevená v roce 1985 Antonínem Mrkosem na Kleti.

Zpracovala: Mirka Schullerová

ZAJÍMAVÁ ČESKÁ REPUBLIKA

MLADÁ BOLESLAV

Mladá Boleslav je statutární město ve Středočeském kraji. Leží na levém břehu středního toku Jizery, zhruba 50 km severovýchodně od Prahy, s níž je spojena silnicí pro motorová vozidla R10. Má zhruba 44 tisíc obyvatel a je stavebně srostlá se sousedním malým městem Kosmonosy.

Dějiny

Ve druhé polovině 10. století založil Boleslav II. na přirozeně chráněném skalním ostrohu dřevěný hrad nazvaný Nový, resp. Mladý Boleslav. Hlavní záměr byl pravděpodobně vybudování správního střediska nově získaných území. V této době začala pod hradem na břehu Jizery vznikat osada. Koncem 13. století byl důsledkem vpádu a boji mezi panstvem hrad zcela zničen a podhradí zpuštěno.

Po vymření Přemyslovců po meči v roce 1306 přešlo město do majetku Michaloviců. 24. října 1334 vydal Ješek z Michalovic listinu, v níž dal Mladou Boleslav přenést do sousedství hradu a vybavil ji mnoha městskými právy. Během 14. století se většina objektů (převážně dřevěných) soustředila kolem trojúhelníkového rynku. Během husitských válek bylo město opakovaně pustošeno, zničeny byly všechny kláštery. V roce 1469 se město dostalo do držení Tovačovských z Cimburka. Jan Tovačovský ihned potvrdil všechna dřívější

práva, která Mladá Boleslav měla. Když se oženil s Johankou Krajířovou z Krajku, oddanou příznavkyní Jednoty bratrské, přiklonil se k této víře. Po vyměření Tovačovských v roce 1502, přešlo město do držení Krajířů z Krajku. Koncem 15. století získali čeští bratři zpustlý minoritský klášter, kde zřídili svou modlitebnu. V roce 1518 zde založil Mikuláš Klaudián tiskárnu. Díky významné podpoře Krajířů z Krajku se z Mladé Boleslavi stalo centrum Jednoty bratrské a začalo se mu přezdívat bratrský Řím. V roce 1554 byl otevřen velký sbor, postavený Matteo Borgorellim. Dílem tohoto italského architekta je i honosná renesanční radnice postavená v letech 1554-1559. Podílel se i na přestavbě hradu. Ze 16. století pochází i kališnický kostel (dnešní kostel Nanebevzetí Panny Marie), dokončený v roce 1566. V 16. století město procházelo i hospodářským vzestupem - v roce 1528 bylo město rozšířeno o předměstí, nazývané Nové město, koupilo okolní majetek, byly založeny vinice a šafranice, postaven byl vodovod.

3. července 1600 císař Rudolf II. povýšil Mladou Boleslav na královské město. Po třicetileté válce nastal úpadek. Pobořen byl také v roce 1648 mladoboleslavský hrad, který byl v 18. století přestavěn na kasárna, po roce 1953 dokonce jako sklad textilu (od roku 1972 je celý areál rekonstruován a sídlí zde Muzeum Mladoboleslavska). Rozkvět byl znovu nastartován s rozvojem průmyslu. Od počátku 20. století rychle vznikaly nové čtvrtě a město se výrazně rozšiřovalo za hranice své původní zástavby. Roku 1905 byla založena továrna na jízdní kola "Slavia", z níž se zanedlouho stala továrna na motocykly a poté automobilka Laurin & Klement, dnešní Škoda Auto. Urbanistickou koncepci moderního průmyslového města vytvořil svým regulačním plánem architekt František Janda. Dne 9. května 1945 kolem 10. hodiny byl několika sovětskými letouny uskutečněn nálet na Mladou Boleslav, která v té době byla stále pod kontrolou německého wehrmachtu a Boleslav se tak stala posledním evropským městem bombardovaným za druhé světové války; paradoxně již několik hodin po jejím oficiálním konci. Podle některých pamětníků měla bombardující letadla na sobě rudé hvězdy, nepodařilo se však s jistotou dokázat, že skutečně patřila sovětským vojskům. Při náletu zahynulo zhruba 150 Čechů a více než 300 příslušníků německých ozbrojených sil.

Pamětihodnosti

Muzea a galerie
Muzeum Mladoboleslavska
Škoda Auto Muzeum
Městský palác Templ
Sbor českých bratří

Historické památky
Mladoboleslavský hrad
Stará radnice
Vzdělávací centrum Škoda Auto Na Karmeli
Židovský hřbitov
Michalovická putna
Staroměstské náměstí

Významné domy
Městské divadlo Mladá Boleslav
Průmyslová škola
Bratrská tiskárna a škola Na Karmeli

Církevní památky
Arciděkanství kostel Nanebevzetí Panny Marie
Kostel sv. Jana Nepomuckého
Kostel sv. Havla
Kostel sv. Bonaventury

Parky
NPP Radouč
Lesopark Štěpánka
Park Výstaviště

Rodáci

Eva Bosáková, sportovní gymnastka, olympijská vítězka, trojnásobná mistryně světa.
Vilém Čok, zpěvák a hudebník.
František Gellner, anarchistický básník a malíř.
Filip Tomsa, český filmový a divadelní herec, narozen v Mladé Boleslavi, pochází z Bezna.
Darja Hajska, zpěvačka, herečka a spisovatelka.
Martin Havlát, hokejový reprezentant, hráč NHL.
Max Horb, malíř.
Bedřich Kočí, nakladatel a knihkupec.
Jan Konůpek, grafik, malíř, ilustrátor a rytec.
Karel Mareš, textař, skladatel, režisér.
Adina Mandlová, česká prvorepubliková herečka
Alfréd Meissner, advokát a ministr spravedlnosti za 1. republiky.
Vladimír Michálek, scenárista a filmový režisér.
Přemysl Sobotka, předseda Senátu Parlamentu ČR.
Alois Vojtěch Šmilovský, spisovatel.
Boleslav Vomáčka, hudební kritik a skladatel.
Radim Vrbata, hokejový reprezentant, hráč NHL.
Vincenc Zahradník, katolický kněz a myslitel.
Jan Železný, 3x olympijský vítěz a světový rekordman v hodu oštěpem.

Čestní občané

Po listopadu 1989
Jiří Dienstbier
Michael Kocáb
Rudolf Turek, uděleno v roce 1991
Vladimír Slánský, uděleno v roce 1992
Jan Železný, uděleno v roce 1992
Marie Tomášová, uděleno 9. dubna 1999
Jaroslav Šámal, uděleno 18. dubna 2002
Rostislav Kubišta, uděleno 6. května 2005
Josef Novák, uděleno 13. června 2007
Detlef Wittig, uděleno 27. září 2007
Stanislav Procházka, uděleno 28. října 2008

Zpracovala Radka Hejmalová-Millar

Čeština

Pravopis ů a ú:

Ů se píše vždy na začátku slova (např. úkol, údolí), ale také na začátku slovního základu, tedy po předponě – trojúhelník (slovní základ úhelník), zúžit (slovní základ úžit).

Uprostřed a na konci slova se píše vždy ú.

Doplňte ú nebo ů:

Nechej nám p-l koláče. Na louce stál –l. Postav na st-l s-l. Na louce se pase v-l. Pověš do krmítka l-j. Jsem tu sám jako k-l v plotě. Dědeček se opřel o h-l. Náš pokoj je –tulný. To je špatná –vaha. Jel na koni –vozem. Po několika metrech se cesta z-žila. Odtud bude určitě –žasný výhled na celé –zemí. Nebuď tak ne-stupný. Přijď v p-l osmé. Tady je ale pr-van. To je m-j –hlavní nepřítel. On není v-dčí typ. Dostal se na –řad z v-le volič-. Tam je nebezpečná pr-rva. To bude ale pr-švih.

Připravila Radka Hejmalová-Millar

ZÁBAVA

RECEPTY

Strouhaný tvarohový koláč

Na formu o průměru 21 cm potřebujete: 2 vejce, 100 g cukru krupice, 1 sáček vanilkového cukru, 500 g měkkého tvarohu. Na těsto: 3 lžíce mléka, 125 g ztuženého tuku, 200 g mouky, 100 g cukru krupice, 3 lžíce kakaa, lžičku kypřicího prášku, 1 sáček vanilkového cukru.

Postup: Začněte těstem. Do mísy nasypete mouku, přidejte kypřicí prášek, cukr, kakao i vanilkový cukr a sypké suroviny promíchejte. Pak doplňte mléko a tuk a rukama vypracujte tužší těsto podobné tomu na cukroví. To zabalte do igelitového sáčku a vložte na 15 minut do mrazáku.

Mezitím nachystejte náplň. Oddělte žoutky od bílků, z bílků vyšlehejte sníh a žoutky utřete s cukrem, vanilkovým cukrem a nakonec i tvarohem. Sníh pak už jen vařečkou do náplně zlehka vmíchejte. A můžete kompletovat! Ztuhlé těsto rozdělte na poloviny a nastrouhejte je nahrubo. Hoblinkami zasypte dno koláčové formy první polovinou, zalijte náplní, posypte zbytkem těsta a vložte do trouby – při 180 stupních Celsia pečte 35 minut.

Květákové lívanečky se smetanovým dipem

Na 4 porce potřebujete: 1 menší květák, 2 vejce, 200 g mouky, 250 ml mléka, muškátový oříšek, 1/2 prášku do pečiva, sůl a olej na smažení. Na smetanový dip potřebujete: 1 kelímek (200 g) zakysané smetany, 100 g majonézy, 1 velkou hrst nasekané petrželky, 1 lžička hrubozrnné hořčice, 50 ml mléka, špetku soli a čerstvě mletý pepř.

Postup: Květák rozeberte na růžičky a uvařte v osolené vodě asi 7 minut doměkka. Pak ho slijte a rozštouchejte na kaši. V míse ušlehejte vejce, mouku, mléko, prášek do pečiva, sůl a muškátový oříšek a vše smíchejte s květákovou kaší. Na pánvi rozpalte olej a usmažte v něm po obou stranách malé „lívanečky“. Mezitím smíchejte všechny ingredience na dip, podle chuti můžete poměr zakysané smetany a majonézy upravit. Hotové lívanečky podávejte ještě horké i s dipem jako přílohu nebo jako hlavní chod.

Zpracovala: Mirka Schillerová

Příspěvek od pana Martina Slavíka

Devítiletý kluk se cestou ze školy domů zastaví u babičky. Ta si hned u dveří stěžuje, že nemůže pohnout s jig-saw puzzle. A co to má být? ptá se vnuk.
Na krabici je namalovaný kohout, říká babička.
Kluk vejde dovnitř, podívá se na stůl, pak na babičku a říká:
Babi, víš co? Udělej nám limonádu a já zatím nacpu ty corn flakes zpátky do krabice.

Příspěvek od pana Jardy z Pretorie

Jean :

"Vaše Lordstvo, v knihovně je zloděj!"

Lord Beaverbrook:

"A co čte?"

Patrick:

"Vaše Lordstvo, v jídelně hoří!"

Lord Ashville:

"Nevadí, posnídám v loveckem salonku."

"John, pohár vody, prosím."

"Zde je, Sir."

"Děkuji John. Ale další pohár vody, prosím."

"Zde je, Sir."

"Děkuji John. John, ještě jeden pohár vody, prosím."

"Zde je, Sir."

"Děkuji John. John?"

"Ano Sir."

"Zavolej na recepci ať nám přidělí nový pokoj, tohle už neuhasíme!"

Lord Pennywell po ztroskotání lodi se ocitl na pustém ostrově. Když ho po letech objevila loď, zeptal se kapitán:
"Sire, a proč jste si postavil tři chatrče?" "V jedné bydlím, v druhé je klub, do kterého chodím, a ve třetí je klub, který ignoruji!"

Lord Paddington sedí v salonu a snídá. Najednou bum, prásk, a do salonu se probourá auto. Jeho lordstvo nehne ani brvou a pozve řidiče ke stolu. Po snídání se zeptá řidiče: "A pane, kam vlastně máte namířeno?" Řidič odpoví: "Do Liverpoolu." Lord Paddington pokývá hlavou a suše pronese: "Ale to by jste to býval měl kratší přes kuchyň!"

A ještě přídavek...

*Říká zdravotní sestra pacientovi po operaci: „I vy jeden rošťáku! Kdybyste se slyšel! Celou dobu co jsme vás operovali, jste vykřikoval samá neslušná slova!“
„A nebylo to tím, že jste mi zapoměli dát narkózu?“

*Blondýnka se ptá: „Co jsi dostal k narozeninám?“
„Obraz od Rembrandta.“
„A od ostatních?“

*„Pane doktore, večer nemůžu usnout. Musím pořád myslet na tisíc věcí.“
„Tak tedy vypijte před spaním sklenku kyselého mléka.“
„Pak budu klidně spát?“
„To sice ne, ale budete myslet jen na jednu věc.“

* Lékař mi říkal, že mám dobré předpoklady pro lyžování.“

„Jak to?“

„Prý mi rychle srůstají kosti.“

*Vrací se chlápek v půl třetí domů z hospody a potká ho policista: „Kam jdete?“

„Na přednášku!“

„A kdo vám teď asi bude dělat přednášku?“

„Tak to neznáte moji starou!“

Zpracovala: Mirka Schullerová

SPRÁVNÁ ŘEŠENÍ

Čeština:

Nechej nám půl koláče. Na louce stál úl. Postav na stůl sůl. Na louce se pase vůl. Pověs do krmítka lůj. Jsem tu sám jako kůl v plotě. Dědeček se opřel o hůl. Náš pokoj je útulný. To je špatná úvaha. Jel na koni úvozem. Po několika metrech se cesta zúžila. Odtud bude určitě úžasný výhled na celé území. Nebuď tak neústupný. Přijď v půl osmé. Tady je ale průvan. To je můj úhlavní nepřítel. On není vůdčí typ. Dostal se na úřad z vůle voličů. Tam je nebezpečná průrva. To bude ale průšvih.

Připravila Radka Hejmalová-Millar